

Albany

ŠUMARSTVO NAŠE DRŽAVE

SASTAVIO ING. MILAN MARINOVIĆ

ZAGREB 1923.

HRVATSKI ŠTAMPARSKI ZAVOD D. D. U ZAGREBU.

Sadržaj.

| | Strana |
|---|--------|
| PREDGOVOR | 4 |
| A) OPĆI PREGLED GOD. 1923. Piše ing. Milan Marinović | |
| I. Organizacija šumarske službe. | 5 |
| II. Statistika šuma. | 6 |
| III. Iskorištavanje šuma. | 8 |
| IV. Pošumljivanje. | 10 |
| V. Šumska prometila. | 11 |
| VI. Stanje šumske trgovine i industrije. | 11 |
| B) DETALJNI PREGLED ŠUMARSTVA U POJEDINIM POKRAJINAMA. | |
| I. Bosna i Hercegovina. Piše ing. Milan Marinović | 14 |
| I. Hrvatska i Slavonija. " " " " | 21 |
| III. Srbija i Makedonija. " " " " | 30 |
| IV. Slovenija. Piše ing. Antun Šivic | 33 |
| V. Dalmacija. Piše ing. Kajo Grubić | 37 |
| VI. Crna Gora. Piše L. Začiranin | 39 |
| VII. Vojvodina. Piše ing. Viljem Čmelik | 40 |
| C) ŠUMARSKA NASTAVA. Piše ing. Milan Marinović | 44 |
| D) ŠUMARSKA UDRUŽENJA. " " " " | 47 |

Predgovor.

Svaki razuman gospodar smatra osnovom svog gospodarenja inventarizaciju i podatke za točan pregled svoga dobra. Što vrijedi za privatnika, vrijedi još više za javne ustanove, a pogotovo za državu.

Nama šumarima povjereno je ogromno narodno blago, što ga predstavljaju kapitali naših šuma. Šumarska nauka veli, da od toga kapitala smijemo trošiti samo kamate, a u glavnici da ne smijemo dirati. Ta se nauka upire o povijest, koja uči, da je svagdje, gdje se prešlo preko ubiranja kamata, brzo nestalo i same glavnice, a nakon toga su došle razne nedaće i nesreće na dotičnu zemlju i narod. Gdje je nestalo šuma, nestalo je i blagostanja, promijenilo se lice zemlje, izmijenila se klima, presahli su izvori voda, a narod je pao u socijalnu bijedu i siromaštvo, teško snoseći grijehe svojih otaca, koji se grijesi poput posljedica strašnih bolesti osvećuju na dalekim pokoljenjima.

Mi danas imademo mjestimice u izobilju šuma, ali imamo i krajeva, koji nas sjećaju, da je to obilje nekad vladalo posvuda širom naše domovine, ali da naši predjci nisu posvuda ubirali samo kamate iz svojih šuma. Nećemo tražiti uzroke, s kojih su nastale bijele stijene primorskog i hercegovačkog krša, ogromne prostorijske srbijanskih bosanskih i macedonskih goleti — dosta je konstatovati, da se taj krš i goleti još sveudilj stvaraju.

Ako danas imamo još uvijek dosta veliku količinu šuma, to se i nehotice nadaje pitanje, koliko ih je i kakove su, te kako se provodi njihovo iskorištavanje? Poznato je, da su posljedice velikih ratova redovito porasle državne potrebe, koje su se obično pokrivalo iz šuma, pa se zabrinuti pitamo, kako stojimo mi u tome pogledu? Jednom riječju zanima nas točna i pregledna statistika naših šuma, da ustanovimo, jesmo li prešli dozvoljenu granicu potrošnje kamata.

To zanima ne samo nas šumare, nego i posjednike privatnih šuma, industrijalce, šumske trgovce, male konzumente drveta, a u prvom redu državu, koja očekuje od šuma veliki doprinos za pokriće redovitih izdataka te za popravak valute i trgovačke bilance.

Znajući dakle, koliki je interes ne samo stručne nego i cijele naše javnosti za statistički pregled naših šuma, rado smo se odazvali pozivu Uredništva Almanaha Kraljevine S. H. S., da preuzmemo redakciju šumarskog dijela ovogodišnjeg izdanja te knjige. No jer se zamoljeni stručnjaci nisu odazvali pozivu uredništva, to nas je mjesto redigiranja sakupljenih podataka čekalo i samo

prikupljanje i sredjivanje svega materijala osim Crne Gore, Dalmačije, Slovenije i Vojvodine, za koje su pokrajine sakupili i sredili materijal pozvaniji tamošnji stručnjaci.

Kod sabiranja podataka za ostale krajeve našli smo na velike poteškoće. Statistički odsjek Ministarstva Šuma i Rudnika nema još stalnih podataka, što je posve razumljivo, ako se uvaži, da na nekim mjestima nisu šume još ni ograničene ni premjerene, a kamo li da raspolažu s točnijim podacima o prirastu, drvnoj masi i t. d. Pojedina nadležstva, na koja smo se obraćali, nisu se posvuda odazvala zamolbi tako, da smo se u mnogo slučajeva morali služiti literaturom i podacima starijeg datuma.

Uvjereni smo, da će se željena svrha i na ovaj način postići i to u dva smjera. U pozitivnom smjeru dobit će se kratak prikaz cjelokupnog šumarstva naše države te će se ujedno opaziti, gdje su podaci sasvim točni i prihvatljivi. U negativnom smjeru vidjet će se, gdje je nedostatak i što treba učiniti, da čim prije dodjemo do valjanih i točnih podataka. U tom pogledu osjeća se naročito nedostatak podataka o omjeru smjese drveća, o prirastu i drvnoj masi, o domaćoj potrošnji drveta po zemljoradnicima, obrtu, industriji i t. d., o iskorištavanju privatnih šuma, izvozu drveta po pojedinim pokrajinama i t. d.

No i prikupljeni podaci pokazuju nam već sasvim pouzdano, da se s drvetom ni najmanje ne štedi, već se šta više na mnogo mjesta drvo troši i šume sjeku bez ikakova računa. Kakove će to imati posljedice možda već u dogledno vrijeme, jasno je i svakom laiku.

Zato je skrajnje vrijeme, da se bez oklijevanja započne i što prije dovrši sistematsko sakupljanje statističkih podataka, ali takovih, koji će prikazati faktično stanje šuma, a ne će se šablonski vaditi iz zastarjelih katastralnih iskaza. Ti će podaci biti mjerodavni za regulisanje mjere iskorištavanja šuma radi osiguranja potrajnosti šumskih užitaka, koja je današnjim naglim iskorištavanjem ugrožena, a s njome i svi slojevi narodni i sve privredne grane, koje žive bilo izravno bilo neizravno od šume.

Bit ćemo sretni, ako ovim recima postignemo barem to, da se uvjere mjerodavni krugovi o prešnoj potrebi valjane statistike te se tome poslu odmah pristupi.

Konačno pripominjemo, da prvo izdanje ovih podataka izlazi u Almanahu prema redakciji od proljeća o. g., a ovo je izdanje, u koliko je to bilo moguće, prerađeno i popunjeno novim podacima.

Z a g r e b, mjeseca oktobra 1923.